

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2020-05-22 Nr. 18-4635

Į 2020-05-07 Nr. 1D-2307

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, įvertinęs Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 15, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 41¹, 42, 43 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekte numatytas Pilietybės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies pakeitimas, kuriuo siekiama sudaryti galimybę Lietuvos Respublikos pilietybę įgyti Lietuvos Respublikoje nuolat negyvenančių asmenų be pilietybės Lietuvos Respublikos teritorijoje gimusiems vaikams. VSD nuomone, toks teisinis reglamentavimas iš esmės paneigtų pilietybės, kaip ypatingo asmens ir valstybės teisinio santykio, prasmę ir galimai neatitiktų Konstitucijos 12 straipsnio nuostatų.

Pilietybės įstatyme nustatytos pilietybės įgijimo gimstant sąlygos, VSD nuomone, yra neatsiejamos nuo vaiko tėvų ir valstybės teisinio ryšio, nes vaiko tėvai yra atsakingi už savo vaikų tautinės savimonės ugdymą. Pažymėtina, kad reikalavimas vaiko tėvams nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje tam tikrą teisės aktuose nustatytą laiką yra būtinoji prielaida jiems ir jų vaikams integruotis į visuomenę. Atsižvelgiant į tai, manome, kad netaikant reikalavimo vaiko tėvams, kurie yra laikomi asmenimis be pilietybės, nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, galimai kiltų pavojus, jog Lietuvos Respublikos pilietybė būtų suteikiama asmenims, kurie atcittyje neketins gyventi Lietuvos Respublikoje ir kitaip nebus integruoti į Lietuvos Respublikos visuomenę, kas iš esmės prieštarautų Lietuvos Respublikos interesams ir keltų pavojų nacionaliniam identitetui.

Be to, lieka neaišku, kodėl Projekto rengėjo siūlomas Pilietybės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies pakeitimas nėra suderinamas su Pilietybės įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad vaikas, kurio vienas iš tėvų yra asmuo be pilietybės, teisėtai **nuolat** gyvenantis Lietuvos Respublikoje, o kitas nežinomas, yra Lietuvos Respublikos pilietis. Pažymėtina, kad Projekto aiškinamajame rašte nėra nurodyta, dėl kokių priežasčių siekiama įtvirtinti skirtingą teisinį reglamentavimą suteikiant pilietybę gimusiems vaikams, kurių abu tėvai yra asmenys be pilietybės ir gimusiems vaikams, kurių vienas iš tėvų yra asmuo be pilietybės, o kitas nežinomas.

2. Pilietybės įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos pilietybę teikiama atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos interesus, o Projekte šį reikalavimą siūloma įtvirtinti ir Pilietybės įstatymo 19 ir 21 straipsniuose. Atsižvelgiant į tai, bei siekiant teisinio nuoseklumo, siūlome apsvastyti galimybę Pilietybės įstatymo 9 straipsnį papildyti nuostata, kad Lietuvos Respublikos pilietybė atkurama atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos interesus.

Direktoriaus pavaduotojas,
einantis direktoriaus pareigas

Vaidotas Mažeika